

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของการศึกษา

การบัญชีต้นทุน (Cost accounting) เป็นบัญชีเกี่ยวกับการสะสมและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อจัดทำงบการเงิน ได้แก่ งบดุล งบกำไรขาดทุน โดยจะคำนวณต้นทุนสินค้าและช่วยตีราคาสินค้าคงเหลือ รวมทั้งรายงานข้อมูลที่ใช้ในการควบคุม ประเมินการ หรือพยากรณ์ต้นทุนที่จะเกิดขึ้นในอนาคตแก่ผู้บริหาร อันจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ วางแผน ควบคุมและประเมินผลงานของหน่วยงานต่างๆ ดังนั้น บัญชีต้นทุนจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับธุรกิจที่จะนำมาประยุกต์ใช้ ให้เหมาะสมกับลักษณะการดำเนินงานและเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ

บริษัท ฮานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) จัดทะเบียนแปรรูปเป็น บริษัทมหาชนจำกัด เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2536 กิจการหลักคือ การผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ บริษัทใช้ต้นทุนมาตรฐานในการแสดงราคาของสินค้าคงเหลือ ได้แก่ วัตถุดิบ งานระหว่างทำ สินค้าสำเร็จรูปและสินค้าสำเร็จรูป ซึ่งใกล้เคียงกับต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง หรือมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับแล้วแต่ราคาโดยจะต่ำกว่า โดยต้นทุนงานระหว่างทำและสินค้าสำเร็จรูปได้รวมค่าวัตถุดิบ แรงงานทางตรงและค่าใช้จ่ายโรงงาน เริ่มแรก บริษัทใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ Microsoft excel 5.0/95 ในการคำนวณต้นทุนมาตรฐานของสินค้าคงเหลือ รวมทั้งจัดทำรายงานการผลิต (Operation result report) ต่อมาในปี 2543 กิจการเริ่มขยายการดำเนินงาน ประเภทของสินค้ามีจำนวนมากขึ้น และขั้นตอนการผลิตมีความซับซ้อนกว่าเดิม ผู้บริหารเล็งเห็นถึงความสำคัญของข้อมูลจากการบัญชีต้นทุนซึ่งจำเป็นต้องมีความถูกต้อง ครบถ้วน รวดเร็ว ทันสมัย และเชื่อถือได้ จึงนำโปรแกรมบัญชีต้นทุน 3 มิติ “อะเดย์ทัม” (Adaytum) เข้ามาใช้เพื่อคำนวณต้นทุนมาตรฐานของสินค้าคงเหลือ และจัดทำรายงานการผลิต (Operation result) แทนการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ Microsoft excel 5.0/95

บริษัทฮานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) นำโปรแกรมบัญชีต้นทุนสำเร็จรูป 3 มิติ “Adaytum” มาประยุกต์ใช้เพื่อบันทึกข้อมูลขั้นต้นเกี่ยวกับการผลิต การรวบรวมข้อมูล การคำนวณต้นทุนการผลิต การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านต้นทุน และการนำเสนอรายงาน เนื่องจาก สินค้าขึ้นอยู่กับคำสั่งซื้อของลูกค้า (Product by order) กิจการจึงใช้ระบบบัญชีต้นทุนงานสั่งทำ (Cost order costing) โดยลูกค้าสามารถเปลี่ยนแปลงประเภทของสินค้าได้ตลอดเวลา ทำให้ขั้นตอนการผลิตไม่คงที่ตามที่โปรแกรมได้กำหนดไว้ ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อปลายปี 2544 บริษัทมีการเปลี่ยนแปลงองค์กร

การจัดกลุ่มของลูกค้าและสินค้า ซึ่งมีผลกระทบต่อขั้นตอนการทำงานของ โปรแกรมบัญชีต้นทุน สำเร็จรูป 3 มิติ “Adaytum”

ผู้ศึกษาจึงสนใจทำการศึกษาค้นคว้าการประยุกต์การใช้โปรแกรม เพื่อให้ทราบถึงปัญหาในการใช้ โปรแกรมและหาแนวทางพัฒนาการใช้โปรแกรมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้ คาดว่า จะเป็นประโยชน์แก่กิจการโดยทั่วไปในการบริหารข้อมูลด้านต้นทุน และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป 3 มิติ “Adaytum” ของ บริษัท ฮานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน)

ขอบเขตและวิธีการศึกษา

1. ขอบเขตการศึกษา

เป็นการศึกษาการทำงานของระบบบัญชีต้นทุนโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป 3 มิติ “Adaytum” โดยมีส่วนประกอบหลัก 3 ส่วน ได้แก่

- 1) หน่วยเก็บข้อมูล (Contributor : Data collection)
- 2) หน่วยวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis : Dynamic data modeling)
- 3) หน่วยรายงานข้อมูล (Reporter : Data reporting)

2. วิธีการเก็บข้อมูล

2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับระบบบัญชีต้นทุน โดยวิธีการเข้าสังเกตการณ์ การสอบถามและสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Focus individual interview) จากพนักงานแผนกบัญชี และ พนักงานแผนกข้อมูลและสารสนเทศ

2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ศึกษาจากคู่มือระบบบัญชี ต้นทุน 3 มิติ ของ “Adaytum KPS software limited” เอกสารอ้างอิงที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน และ รายงานข้อมูลต่างๆ ของ บริษัท ฮานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน)

3. วิธีการศึกษา ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยนำข้อมูลต่างๆที่ได้จากการศึกษา ทั้งข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิมาวิเคราะห์ เพื่อให้ทราบถึงการทำงานของระบบบัญชีต้นทุนโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป 3 มิติ “Adaytum” ปัญหาที่เกิดขึ้น วิธีแก้ไข จนนำไปสู่การพัฒนาการทำงานของระบบการบริหารบัญชีต้นทุน เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด

ทฤษฎีการบัญชีต้นทุน

ความหมายของการบัญชีต้นทุน

การบัญชีต้นทุนเป็นส่วนหนึ่งของระบบบัญชีของกิจการ หมายถึง การบันทึกการวัดผล และการรายงานข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุน ในการตัดสินใจและประเมินผลงานของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกิจการไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็นบุคคลภายนอก เช่น เจ้าของ เจ้าหนี้ ผู้ลงทุน หรือเป็นบุคคลภายใน เช่น ฝ่ายบริหารของกิจการ เป็นต้น ย่อมใช้ข้อมูลของกิจการเป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจและประเมินผลงานเสมอ ซึ่งระบบบัญชีต้นทุนจะให้ข้อมูลดังกล่าว บุคคลภายนอกจะใช้งบการเงินของกิจการเป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจลงทุน ให้การกู้ยืม หรือใช้งบการเงินในการประเมินผลงานของผู้บริหารกิจการ บัญชีต้นทุนจะให้ข้อมูลด้านต้นทุนสินค้าที่ผลิตที่ใช้ในการจัดทำงบการเงิน นอกจากนี้ ผู้บริหารของกิจการย่อมต้องการใช้ข้อมูลต้นทุนในการตัดสินใจวางแผน ควบคุม และประเมินผลงานของฝ่ายต่างๆ

วัตถุประสงค์ของการบัญชีต้นทุน

1. สะสมข้อมูลที่จำเป็นเพื่อทำการเงิน ได้แก่ งบกำไรขาดทุน และงบดุล โดยจะคำนวณต้นทุนสินค้าที่ขาย และตีราคาสินค้าคงเหลือ ซึ่งเป็นการรวบรวมต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับสินค้าและบริการสำหรับงวดเวลาหนึ่งๆ สำหรับต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยที่ผลิต เรียกว่า ต้นทุนผลิตภัณฑ์ (Product cost) ต้นทุนเหล่านี้ถือเป็นสินทรัพย์ (สินค้าคงเหลือ) จนกว่าสินค้าที่ต้นทุนนั้นเกี่ยวข้องถูกขายไป จากนั้นต้นทุนของสินค้าที่ขายจะถือเป็นค่าใช้จ่ายและนำไปหักกับยอดขาย ต้นทุนทั้งหลายที่เป็นต้นทุนของสินค้าที่ผลิต (ที่อยู่ในงบต้นทุนผลิต) เรียกว่าต้นทุนผลิตภัณฑ์ ซึ่งได้แก่ วัตถุประสงค์ทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายโรงงาน จะเป็นต้นทุนที่ถือเป็นราคาทุนของสินค้าคงเหลือ ทั้งนี้เพราะต้นทุนเหล่านี้เป็นต้นทุนของบริการที่ใช้ในการผลิตภัณฑ์โดยทั่วไป

2. ให้ข้อมูลที่จำเป็นในการควบคุมและลดต้นทุนแก่ฝ่ายบริหารระดับต่างๆ เนื่องจากฝ่ายบริหารต้องการควบคุมต้นทุน กล่าวคือ ต้องการพิจารณาให้แน่ใจว่าต้นทุนที่เกิดขึ้นไม่มากเกินไปเมื่อเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์และแผนงาน ในบางครั้งการควบคุมต้นทุนอาจใช้ข้อมูลที่ได้จากการคำนวณกำไรและแสดงฐานะการเงิน แต่อย่างไรก็ตาม ต้องไม่ถือว่าการบัญชีต้นทุนเกี่ยวข้องกับการควบคุมต้นทุนเพราะเป็นผลสืบเนื่องมาจากผลของวัตถุประสงค์ในการคำนวณกำไร และแสดงฐานะการเงิน แต่ตรงกันข้าม การควบคุมต้นทุนเป็นวัตถุประสงค์หนึ่งต่างหากจากการบัญชีต้นทุน และการควบคุมอาจใช้เทคนิคและวิธีการต่างๆที่ไม่เกี่ยวกับการวัดกำไรเลย

การควบคุมหรือการลดต้นทุนต้องใช้ระบบการบัญชีต้นทุนที่ค่อนข้างละเอียด โดยต้องรู้ว่าต้นทุนเกิดขึ้นเมื่อใด ที่ไหน (เช่น งวดบัญชี แผนก และศูนย์ต้นทุนที่เกิดขึ้น) ลักษณะของต้นทุน และจำนวนต้นทุนที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ ยังต้องรู้จำนวนต้นทุนที่เหมาะสมที่ควรเกิดขึ้น (จำนวนตาม

งบประมาณหรือต้นทุนมาตรฐาน) การกำหนดต้นทุนมาตรฐานเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของระบบบัญชีต้นทุน การใช้ต้นทุนมาตรฐานช่วยให้ฝ่ายบริหารมุ่งความสนใจมายังจุดที่มีความยุ่งยาก (กรณีต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงสูงกว่าต้นทุนมาตรฐานมาก) และดำเนินการแก้ไขอย่างใดอย่างหนึ่งที่สำคัญ ซึ่งเป็นการใช้หลักการบริหารโดยข้อยกเว้น

3. ให้ข้อมูลที่จำเป็นต่อการตัดสินใจและวางแผน ซึ่งเป็นความรับผิดชอบสำคัญของระบบบัญชีต้นทุน เนื่องจากหน้าที่ของระบบบัญชีต้นทุน คือ เป็นแหล่งสะสมข้อมูลต่างๆไว้จนกว่าจะต้องการใช้ข้อมูลนั้น รายงานการบัญชีใดๆนำเสนอฝ่ายบริหารเพื่อให้ครอบคลุมการตัดสินใจทั้งหมดจะเป็นรายงานที่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก นักบัญชีต้องรู้ว่าฝ่ายบริหารต้องการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจอะไรก่อน จากนั้นก็จะแยกต้นทุนออกจากบันทึกต่างๆและจัดให้อยู่ในลักษณะที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจนั้นๆ รายงานการบัญชีตามปกติที่ได้จากระบบบัญชีต้นทุนควรบอกให้ทราบถึงมาตรการการทำการใดๆของการทำงาน เพื่อให้เป็นประโยชน์ในการวัดผลงานและการควบคุมต้นทุน อย่างไรก็ตาม การตัดสินใจทั้งหลายต้องถือหลักต้นทุนและรายได้ในอนาคต อดีตเป็นเพียงสิ่งช่วยอย่างหนึ่งในการใช้ดุลยพินิจเกี่ยวกับอนาคต ถ้าต้องการให้ต้นทุนที่บันทึกไว้มีประโยชน์ต้องเป็นต้นทุนที่พยากรณ์ไว้เกี่ยวกับอนาคต

การแยกประเภทต้นทุนตามการเปลี่ยนแปลงในกิจกรรม

ต้นทุนและค่าใช้จ่ายต่างๆที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานของกิจการสามารถแยกพฤติกรรมของต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นตามการเปลี่ยนแปลงในกิจกรรมได้ 2 ลักษณะ คือ

1. ต้นทุนผันแปร หมายถึง ต้นทุนที่ต้นทุนรวมผันแปรไปในอัตราส่วนโดยตรงกับการเปลี่ยนแปลงของกิจกรรม กล่าวคือ เมื่อจำนวนที่ผลิตเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ต้นทุนจะเพิ่มขึ้นจำนวนหนึ่ง ต้นทุนวัตถุดิบทางตรงโดยปกติเป็นต้นทุนผันแปร เมื่อมีการผลิตสินค้า 1 หน่วย การผลิตต้องใช้วัตถุดิบซึ่งมีต้นทุนจำนวนหนึ่ง และต้นทุนวัตถุดิบจะเพิ่มเป็นอัตราส่วนโดยตรงกับการเพิ่มขึ้นในจำนวนหน่วยที่ผลิต

2. ต้นทุนคงที่ หมายถึง ต้นทุนที่ไม่เปลี่ยนแปลงในจำนวนรวมเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในกิจกรรมหรือจำนวนหน่วยที่ผลิต

ส่วนประกอบของต้นทุน ต้นทุนของสินค้าที่ผลิต คือ ต้นทุนของโรงงานหรือของการผลิตทั้งหมดที่เกี่ยวข้องโดยตรงและทางอ้อมกับการผลิตสินค้า ส่วนประกอบของต้นทุนสินค้าที่ผลิตมี 3 ส่วน คือ

1. วัตถุดิบทางตรง คือ ต้นทุนของวัตถุดิบที่เข้าไปเป็นส่วนประกอบสำคัญของสินค้าสำเร็จรูป คิดวัตถุดิบคิดเข้าหน่วยสินค้าได้โดยง่าย

2. ค่าแรงงานทางตรง คือ ต้นทุนแรงงานที่คิดได้โดยตรงกับการผลิตสินค้าต่างๆ เช่น ค่าแรงงานของคณงานประกอบชิ้นส่วนต่างๆเข้าด้วยกันหรือช่างประจำเครื่องจักร
3. ค่าใช้จ่ายโรงงาน คือต้นทุนการผลิตทั้งหมดนอกเหนือจากวัตถุดิบทางตรงและค่าแรงงานทางตรง เช่น วัสดุสิ้นเปลือง วัตถุดิบทางอ้อม ค่าแรงงานทางอ้อม ค่าซ่อมแซมเครื่องจักร เป็นต้น

การบัญชีต้นทุนงานสั่งทำ เป็นการบันทึกต้นทุนของสินค้าโดยแยกตามลักษณะการผลิตสินค้าเฉพาะอย่างตามที่ลูกค้าต้องการ เรียกว่า การบันทึกบัญชีแบบต้นทุนงานสั่งทำ (Job order costing) เมื่อกิจการได้รับใบสั่งจากลูกค้ามาแล้วก็ส่งมอบให้แผนกวิศวกรรมหรือแผนกวางแผนผลิตไปกำหนดจำนวนวัตถุดิบที่ต้องการ ระยะเวลาในการผลิตประมาณต้นทุนการผลิตและออกใบสั่งผลิต สำเนาใบสั่งผลิตให้ส่งให้แผนกบัญชีเพื่อจัดทำต้นทุนงานสั่งทำ (Job cost sheet) หรือ ต้นทุนมาตรฐานของสินค้า (Standard Cost)

ระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting information system : AIS)

ความหมายของระบบสารสนเทศทางการบัญชี

ระบบสารสนเทศทางการบัญชี เป็นระบบที่พัฒนาขึ้นเพื่อการดำเนินงานทางด้านบัญชีภายในองค์กร โดยมีผู้ใช้ทรัพยากรบุคคล ฮาร์ดแวร์คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์หรือโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี และอุปกรณ์ต่อพ่วง เช่น จอภาพและเครื่องพิมพ์ เพื่อทำหน้าที่หลักในการบันทึกข้อมูล ประมวลผลและจัดทำสารสนเทศทางการบัญชีให้แก่ผู้ใช้ทั้งภายในและภายนอกองค์กร

ระบบสารสนเทศทางการบัญชีเป็นการนำโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมาใช้ในการปฏิบัติงานบันทึกรายการบัญชีที่เกิดขึ้นประจำวัน โดยการอาศัยเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการนำฮาร์ดแวร์คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ การจัดการฐานข้อมูล และเทคโนโลยีอื่นๆ ได้แก่ โทรคมนาคม มาเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานเพื่อบันทึกประมวลผลและจัดส่งข้อมูลหรือสารสนเทศให้แก่ผู้ใช้ โดยระบบสารสนเทศทางการบัญชีจะทำให้เกิดประโยชน์ในการบริหารจัดการ เช่น ผู้บริหารสามารถเรียกดูข้อมูลผ่านทางหน้าจอภาพแทนการพิมพ์ออกมาเป็นเอกสารหรือรายงาน ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาเป็นเครื่องมือในการบันทึกข้อมูล ประมวลผลและจัดทำรายงานนี้ กิจการต้องมีค่าใช้จ่ายในการลงทุนเกี่ยวกับการจัดหาฮาร์ดแวร์คอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์เป็นจำนวนเงินมาก รวมทั้งต้องใช้พนักงานที่มีความรู้ ความชำนาญเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะนำเข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานภายในกิจการอีกด้วย

การนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในงานนั้นจะทำให้เกิดประโยชน์หลายประการ เช่น การบันทึกข้อมูล การประมวลผลและการจัดทำรายงานจะมีความรวดเร็ว สามารถตรวจสอบความถูกต้องของการนำเข้าข้อมูลและการประมวลผลได้โดยการใช้โปรแกรมตรวจสอบ รวมทั้งสามารถนำข้อมูลที่จัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบในฐานะข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์ได้ในรูปแบบที่ผู้ใช้ต้องการอย่างรวดเร็ว

ระบบสารสนเทศทางการบัญชีของวงจรการผลิต

วงจรการผลิตเป็นวงจรที่เกี่ยวกับการแปลงสภาพทรัพยากรหรือวัตถุดิบที่มีอยู่ในองค์กรให้เป็นสินค้าสำเร็จรูปตามคำสั่งซื้อของลูกค้าหรือตามการวางแผนการผลิตของผู้บริหารโดยทั่วไป วงจรการผลิตจะประกอบด้วย การวางแผนการผลิต การเบิกใช้วัตถุดิบ การจ้างแรงงาน การคำนวณต้นทุนการผลิตของสินค้า การโอนสินค้าที่ผลิตเสร็จแล้วไปไว้ยังคลังสินค้า และการเบิกสินค้าจากคลังสินค้าเพื่อจำหน่าย

จากวงจรการผลิตที่ดังกล่าวแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าระบบงานหลักของวงจรการผลิตคือระบบสินค้าคงเหลือซึ่งวัตถุประสงค์หลักของระบบสินค้า มีดังต่อไปนี้

1. ทำให้ทราบถึงปริมาณของวัตถุดิบและสินค้าสำเร็จรูปที่มีอยู่ในกิจการเพื่อไม่ให้เกิดการขาดวัตถุดิบในการผลิตหรือขาดสินค้าสำเร็จรูปเพื่อการจำหน่าย
2. ทำให้สามารถบริหารสินค้าคงเหลือได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถวิเคราะห์การหมุนเวียนของวัตถุดิบหรือสินค้าสำเร็จรูปเพื่อไม่ให้เกิดจำนวนวัตถุดิบหรือสินค้าสำเร็จรูปที่มีมากเกินไป

ประโยชน์ของระบบสารสนเทศทางการบัญชี

1. ให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานประจำวันแก่ผู้บริหารระดับต้นและพนักงานระดับปฏิบัติการ
2. ให้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ วางแผน และควบคุมการดำเนินงานทั้งในระยะสั้นและระยะยาว สำหรับผู้บริหารระดับกลางและผู้บริหารระดับสูง
3. ให้ข้อมูลขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนดแก่ผู้ใช้อย่างนอก

นิยามศัพท์

อะเดย์ทัม (Adaytum) คือ โปรแกรมบัญชีต้นทุนสำเร็จรูปที่มีลักษณะ 3 มิติ โดยจดทะเบียนภายใต้เครื่องหมายการค้าและลิขสิทธิ์ของ “Adaytum KPS software limited” ประเทศอเมริกา

การบัญชีต้นทุน (Cost accounting) คือ เทคนิคหรือวิธีสำหรับการคำนวณหาต้นทุนของงานโครงการ งานกระบวนการ สิ่งของ หรือหน่วยงาน ที่กำหนดขึ้น โดยเฉพาะ (A technique or method for determining the cost of a project, process or thing used by the majority of the legal entities in a society, or specially prescribed by an authoritative accounting group)

การบัญชี 3 มิติ คือ วิธีทางบัญชีที่ใช้ในการคำนวณต้นทุนสินค้า โดยแสดงผลการดำเนินงานได้ใน 3 มุมมอง ได้แก่

1. มิติลูกค้า เพื่อแสดงข้อมูลและผลการผลิตของลูกค้าแต่ละราย
2. มิติสินค้า เพื่อแสดงข้อมูลและผลการผลิตของสินค้าแต่ละประเภท
3. มิติเวลา เพื่อแสดงข้อมูลและผลการดำเนินงานของแต่ละช่วงเวลา หรือ ณ สิ้นสุดรอบบัญชี

การใช้โปรแกรม คือ การนำข้อมูลทางการบัญชีมาจัดทำเป็นฐานข้อมูลในโปรแกรม "Adaytum" เพื่อนำไปประมวลผล และจัดรูปแบบการแสดงผลงานของข้อมูลทางการบัญชี ต้นทุนตามที่ต้องการ

ต้นทุนมาตรฐานของสินค้า (Standard cost of product) คือ ต้นทุนในการผลิตสินค้าซึ่งประมาณขึ้นก่อนที่จะทำการผลิตจริง การประมาณขึ้นก่อนที่จะทำการผลิตจริงนั้นทำขึ้นอย่างมีเหตุผล ณ ระดับการผลิตหนึ่งภายใต้สภาพการณ์ที่คาดคะเนไว้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ทราบถึงลักษณะการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป 3 มิติ "Adaytum"
2. ทราบถึงปัญหาจากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป 3 มิติ และแนวทางพัฒนาการใช้โปรแกรมให้เหมาะสม